

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 11 від 27 січня 2026 р.,
уведене в дію наказом ректора
від 27.01.2026 р. № 28

Богдан БУЯК

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В НУШ»

Розробник:

Грицак Наталія Русланівна, доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання.

Напрямок підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі:

Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти. Наказ МОН України від 12.10.2022 № 904.

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року.

Рецензенти:

Гапон Леся Олексіївна – кандидат філологічних наук, консультант Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу.

Гоголь Наталія Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського національного педагогічного університету імені О. Довженка.

Слижук Олеся Алімівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури імені академіка Михайла Возняка Львівського національного університету імені Івана Франка.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Актуальність курсу підвищення кваліфікації «Сучасні підходи до навчання української літератури В НУШ» зумовлена необхідністю зумовлена впровадженням Концепції Нової української школи, що потребує оновлення змісту, методів і форм викладання української літератури на засадах компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів, необхідністю формування в учнів ключових і предметних компетентностей, розвитку критичного мислення, читацької культури та ціннісних орієнтацій, зростанням ролі української літератури у формуванні національної ідентичності й громадянської свідомості.

Зміст курсу структуровано відповідно до актуальних тематичних напрямів і спрямований на реалізацію сучасних підходів до навчання української літератури в Новій українській школі, що передбачає поєднання компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та інтерактивного підходів у процесі аналізу художнього твору, організацію проблемного, проєктного й кооперативного навчання на уроках української літератури, розвиток критичного мислення, читацької компетентності та когнітивної гнучкості учнів, конструювання компетентісно орієнтованих літературних завдань, практичну спрямованість навчання, активне залучення учнів до інтерпретації текстів як суб'єктів навчальної діяльності та формування рефлексивного ставлення до прочитаного в умовах очного, дистанційного й змішаного навчання. У сукупності це забезпечує цілісність програми, її наукову обґрунтованість і практичну значущість для професійного розвитку вчителя української літератури.

Реалізація програми спрямована на забезпечення практичної готовності вчителів до впровадження сучасних методичних рішень, створення психологічно безпечного освітнього середовища та виховання учнівства на засадах гуманістичних і національних цінностей.

Цільова група: вчителі української літератури закладів загальної середньої освіти.

Обсяг (тривалість навчання): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: програма «Сучасні підходи до навчання української літератури В НУШ» реалізується з урахуванням специфіки освітнього процесу під час воєнних дій та психоемоційного стану учнів. Вона передбачає застосування сучасних методичних підходів НУШ, інтерактивних форм роботи, діяльнісного та рефлексивного підходів, що забезпечують активну участь учнів у процесі аналізу текстів, формування критичного та смислового мислення, а також підтримку їхньої емоційної стійкості. Програма поєднує теоретичні знання з практичними навичками: слухачі отримують можливість розробляти авторські плани уроків, вправи та проєкти для роботи з літературними творами, моделювати уроки та

обговорювати педагогічні ситуації, що сприяє формуванню комплексної методичної компетентності. Водночас програма спрямована на розвиток професійної стійкості вчителя та профілактиці емоційного вигорання, що дозволяє зберігати ефективність і ресурсність у складних умовах навчання.

Форма навчання: інституційна (очна, дистанційна, змішана).

Мета підвищення кваліфікації: є формування у вчителів здатності ефективно організовувати уроки української літератури, оволодіваючи сучасним методичним інструментарієм НУШ, що забезпечує психологічну безпеку учнів, підтримку їхньої емоційної стійкості, розвиток критичного й смислового читання, а також створення гуманного, чутливого та педагогічно збалансованого освітнього середовища під час опрацювання творів.

Завдання підвищення кваліфікації:

- опанування сучасних методичних підходів до організації уроку літератури відповідно до ідей Нової української школи та компетентнісного підходу;
- підвищення рівня професійної рефлексії, готовності до впровадження інноваційних методичних рішень і безперервного професійного розвитку;
- проектування компетентнісно орієнтованих уроків української літератури;
- застосування проблемного, проєктного, кооперативного та інтерактивного навчання;
- створення навчальних ситуацій для розвитку читацької, мовленнєвої, критично-мисленнєвої та ціннісної компетентностей учнів.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- A1. Мовно-комунікативна.
- A2. Предметно-методична.
- Г.2. Організаційна

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Знання й розуміння:

- розкриття сутнісних особливостей сучасних підходів до навчання в умовах Нової української школи;
- окреслення педагогічних умов, що забезпечують ефективну організацію кооперативного навчання;
- опанування методів кооперативного навчання та способів формування в учнів колективної відповідальності за результати спільної діяльності;
- усвідомлення змісту й принципів діяльнісного підходу в навчанні та визначення інструментів його практичної реалізації в освітньому процесі;
- засвоєння стратегій розвитку критичного мислення й когнітивної гнучкості учнів.

Уміння:

- здійснювати педагогічну діяльність з урахуванням сучасних підходів до навчання в Новій українській школі;
- упроваджувати принципи діяльнісного підходу, використовувати діяльнісні методи та інструменти в освітньому процесі;
- застосовувати сучасні підходи до організації навчання в умовах очного, дистанційного та змішаного форматів;
- здійснювати аналіз, добір і використання компетентнісно орієнтованих навчальних завдань;
- проєктувати уроки української літератури за моделями проблемно орієнтованого, проєктного та кооперативного навчання;
- розробляти й планувати навчальні проєкти відповідно до освітніх цілей і результатів навчання;
- добирати й застосовувати ефективні методи формування колективної відповідальності, розвитку критичного мислення та когнітивної гнучкості учнів;
- розрізняти характерні ознаки поверхневого та глибинного навчання й ураховувати їх під час організації освітнього процесу;
- проєктувати та підтримувати рефлексивне навчальне середовище.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Виконання практичних завдань під час занять, розробка авторського методичного продукту: план уроку або комплекс завдань із методичними рекомендаціями для роботи з літературою воєнної тематики.

Критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

- слухач демонструє здатність обирати та застосовувати сучасні методичні прийоми НУШ для організації уроку української літератури, обґрунтовуючи свій вибір педагогічних стратегій і форм роботи;
- проявляє розуміння психологічного та емоційного стану учнів, вміє застосовувати прийоми підтримки та стійкості, створюючи безпечне та гуманне освітнє середовище під час роботи з художніми текстами воєнної тематики;
- демонструє вміння розробляти методичні матеріали, які відповідають принципам НУШ, педагогічним потребам учнів і особливостям уроків української літератури в умовах війни.

Документ що видається за результатами підвищення кваліфікації.

Видається свідоцтво відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10 2020 р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих свідоцтв на сайті ТНПУ.

Вартість: Вартість: 1020 грн (10 осіб у групі), 1500 грн (5 осіб у групі).

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено опрацювання сучасних теоретичних і методичних підходів до проведення уроків української літератури в умовах Нової української школи, зокрема формування компетентнісного й діяльнісного підходів у роботі з художнім текстом, використання інтерактивних методів, проблемно-орієнтованих, проектних і кооперативних технологій навчання, розроблення і застосування компетентнісно орієнтованих завдань та творчих завдань для аналізу літературних творів, організацію навчальної діяльності, що сприяє розвитку читацької компетентності, критичного мислення, когнітивної гнучкості та емоційної чутливості учнів, створення мотивуючого та рефлексивного середовища на уроці.

Особливістю програми є поєднання теоретичного і практичного компонентів навчання, що дає змогу вчителям української літератури не лише ознайомитися з сучасними підходами до викладання, а й безпосередньо опанувати інноваційні методики, інтерактивні й діяльнісні технології, компетентнісно орієнтовані завдання, проектну та кооперативну роботу з учнями, застосовувати їх під час аналізу художніх текстів, формувати критичне мислення, читацьку компетентність і когнітивну гнучкість учнів, а також створювати мотивуюче та рефлексивне середовище на уроках української літератури.

Самостійна робота передбачає опрацювання рекомендованих наукових, методичних та художніх джерел, аналіз уроків української літератури, підготовку практичних матеріалів і завдань для застосування на уроках, розроблення власних методичних рекомендацій, а також рефлексію щодо ефективності використаних підходів і методів. Особлива увага приділяється формуванню здатності самостійно застосовувати отримані знання у професійній діяльності та адаптувати методичні рішення до потреб конкретного класу та освітнього середовища.

Підсумкові заходи передбачають проведення інтегрованих активностей, спрямованих на закріплення та демонстрацію набутих компетентностей, зокрема захист розроблених методичних матеріалів, презентацію власних методичних рекомендацій та обговорення результатів практичних завдань. Вони включають колективну і індивідуальну рефлексію щодо ефективності застосованих методів, оцінювання практичних навичок учасників курсу та формування плану подальшого впровадження отриманих знань у професійну діяльність.

Зміст програми складається з 2 модулів та 4 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі презентують авторський методичний продукт (план уроку або комплекс завдань із методичними рекомендаціями для роботи з літературою воєнної тематики). Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, 100 балів. Прохідний бал – 86.

Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують свідоцтво.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 8 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 4 год – самостійна робота, 2 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ					
Тема 1.1. Сучасні підходи до навчання української літератури в НУШ: теоретичні засади і практичні форми реалізації.	2	2	1		5
Тема 1.2. STEM-орієнтований підхід у викладанні української літератури.	2	4	1		7
Разом за модулем	4	6	2		12
МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЧЕРЕЗ СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ					
Тема 2.1. Проектна діяльність і кооперативне навчання на уроках української літератури.	2	6	1		9
Тема 2.2. Практична спрямованість уроків української літератури: від знань до умінь.	2	4	1		7
Разом за модулем	4	10	2		16
Підсумкові заходи				2	2
Усього	8	16	4	2	30

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Тема 1.1. Сучасні підходи до навчання української літератури в НУШ: теоретичні засади і практичні форми реалізації.

Модель уроку НУШ: цілі, структура та адаптація змісту. Сутнісні характеристики сучасних підходів до навчання української літератури. Особливості формування читацької компетентності та критичного мислення на уроках української літератури в НУШ.

Тема 1.2. STEM-орієнтований підхід у викладанні української літератури.

Сутнісні характеристики STEM-орієнтованого підходу та його значення для навчання літератури. Можливості використання міждисциплінарних зв'язків української літератури з наукою, технологіями, інженерією та математикою. Практичні форми реалізації STEM-орієнтованого підходу на уроках української літератури: створення проєктів, досліджень та інтерактивних завдань. Застосування цифрових технологій і мультимедійних ресурсів для дослідження та аналізу літературних текстів. Розвиток критичного мислення та творчих навичок учнів через STEM-орієнтовані завдання на уроках української літератури.

МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЧЕРЕЗ СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 2.1. Проєктна діяльність і кооперативне навчання на уроках української літератури.

Сутнісні характеристики проєктної діяльності та кооперативного навчання як сучасних методів навчання літератури. Можливості реалізації колективних і індивідуальних проєктів на уроках української літератури. Практичні форми кооперативного навчання для розвитку читацької компетентності та критичного мислення учнів. Використання інтерактивних завдань і творчих проєктів для глибшого розуміння літературних творів. Організація спільної роботи учнів у групах для аналізу текстів, обговорення та презентації результатів.

Тема 2.2. Практична спрямованість уроків української літератури: від знань до умінь.

Можливості переведення знань про літературні твори у практичні уміння: аналіз, інтерпретація, творче відтворення текстів. Практичні форми реалізації компетентнісного підходу на уроках української літератури: інтерактивні вправи, творчі завдання, проєктна діяльність. Розвиток умінь критичного мислення, вираження власної позиції та співпраці через літературні завдання. Застосування методів, що сприяють формуванню практичних навичок роботи з літературним матеріалом у різних жанрах і формах.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

Завдання до теми 1.1. Сучасні підходи до навчання української літератури в НУШ: теоретичні засади і практичні форми реалізації.

1. Розробити модель уроку НУШ, зазначивши цілі, структуру та адаптацію змісту.

2. Проаналізувати власну педагогічну практику з позицій НУШ: визначити, які сучасні підходи до навчання української літератури вже реалізуються на уроках, а які потребують доопрацювання.

3. Зіставити традиційні та сучасні підходи до вивчення одного українського літературного твору (на вибір): окреслити відмінності у цілях, методах, ролі вчителя й учня, очікуваних результатах.

4. Розробити фрагмент уроку української літератури з урахуванням діяльнісного та компетентнісного підходів, визначивши конкретні читацькі вміння, які формуються в учнів.

Завдання до теми 1.2. STEM-орієнтований підхід у викладанні української літератури.

1. Сформулювати приклади навчальних завдань, що сприяють розвитку критичного мислення учнів під час аналізу художнього тексту українського автора.

2. Проаналізувати можливості інтеграції української літератури з іншими освітніми галузями (мистецтво, історія, громадянська освіта) на прикладі конкретної теми або твору.

3. Оцінити доцільність використання цифрових ресурсів у процесі вивчення української літератури: визначити, які з них реально підсилюють читацьку активність, а які мають формальний характер.

4. Запропонувати власну модель сучасного уроку української літератури в НУШ, окресливши роль учителя, учнів, тексту та навчального середовища.

Завдання до теми 1.2. STEM-орієнтований підхід у викладанні української літератури.

1. Визначити міждисциплінарні зв'язки української літератури з природничими науками, технологіями або математикою на прикладі конкретного твору чи теми (екологія, урбаністика, науковий прогрес, простір і час у тексті тощо).

2. Розробити ідею STEM-орієнтованого завдання або мініпроєкту з української літератури, спрямованого на дослідження художнього тексту з використанням елементів аналізу, моделювання чи цифрових інструментів.

3. Запропонувати приклади завдань дослідницького характеру, які поєднують роботу з художнім текстом та елементи наукового мислення (спостереження, висування гіпотез, аналіз результатів).

Завдання до теми 1.2. STEM-орієнтований підхід у викладанні української літератури.

1. Оцінити роль учителя української літератури в STEM-орієнтованому освітньому середовищі: трансформація функцій від носія знань до фасилітатора та наставника.

2. Порівняти традиційне літературне завдання зі STEM-орієнтованим аналогом, визначивши відмінності у навчальних цілях, видах діяльності учнів та результатах навчання.

3. Проаналізувати можливості використання цифрових технологій (візуалізація, онлайн-дослідження, інтерактивні платформи) для реалізації STEM-підходу на уроках української літератури.

Завдання до теми 2.1. Проектна діяльність і кооперативне навчання на уроках української літератури.

1. Запропонувати літературний проєкт, результатом якого є не продукт, а процес (дискусія, читацький клуб, серія питань, літературний щоденник), і пояснити його освітню цінність.

2. Розробити завдання для кооперативного аналізу художнього тексту, у якому жоден учень не володіє «цілим знанням», а розуміння твору можливе лише через взаємодію.

Завдання до теми 2.1. Проектна діяльність і кооперативне навчання на уроках української літератури.

1. Описати приклад проєкту з української літератури, який може показати соціальну або громадянську значущість художнього тексту для сучасних учнів.

2. Проаналізувати власний досвід використання проєктної діяльності на уроках української літератури: визначити сильні сторони, труднощі та педагогічні ризики.

Завдання до теми 2.1. Проектна діяльність і кооперативне навчання на уроках української літератури.

1. Охарактеризувати потенціал кооперативного навчання для розвитку читацької, комунікативної та соціальної компетентностей учнів на матеріалі української літератури.

2. Розробити концепцію навчального проєкту з української літератури (індивідуального або групового), визначивши його мету, очікувані результати, етапи реалізації та форму представлення результатів.

3. Запропонувати приклади кооперативних завдань для роботи з художнім текстом (аналіз образів, інтерпретація проблематики, робота з авторською позицією), орієнтованих на спільне прийняття рішень.

Завдання до теми 2.2. Практична спрямованість уроків української літератури: від знань до умінь.

Проаналізувати один власний урок української літератури, у якому домінує знанневий компонент, і запропонувати варіант його трансформації в уміннево орієнтований.

1. Запропонувати завдання з української літератури, результатом якого є практична дія: аргументована позиція, публічний виступ, письмове звернення, творча інтерпретація або рішення проблемної ситуації.

2. Змоделювати ситуацію вибору: описати фрагмент уроку, де учень самостійно обирає спосіб роботи з художнім текстом, і визначити, які уміння при цьому формуються.

Завдання до теми 2.2. Практична спрямованість уроків української літератури: від знань до умінь.

1. Розробити літературне завдання, у якому знання про жанр, художні засоби або образи стають інструментом для аналізу нової, незнайомої ситуації.

2. Змоделювати завдання «з відкладеним результатом», коли сформоване на уроці вміння проявляється не одразу, а в подальшому навчанні чи життєвому досвіді учня.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Особливості організації уроку української літератури в НУШ.

2. Роль учителя-словесника НУШ.

3. Розробка інтерактивних вправ і проєктів для розвитку критичного мислення, етичної рефлексії та емоційної стійкості учнів.

4. Методи оцінювання та рефлексії результатів роботи учнів на уроках української літератури.

5. Трансформація цілей навчання української літератури: від засвоєння знань про текст до формування читацьких і життєвих компетентностей.

6. Роль художнього тексту української літератури як основного інструменту діяльнісного та компетентнісного навчання.

7. Особливості реалізації діяльнісного підходу на уроках української літератури в НУШ.

8. Формування читацької компетентності учнів засобами української літератури.

9. Розвиток критичного мислення учнів у процесі аналізу художніх творів.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Нормативно-правові документи

1. Державний стандарт базової середньої освіти (2020). Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886

2. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225). URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>.

Основна література

1. Грицак Н.Р. Проблема читання художньої літератури у контексті сучасних реалій. Слово. Стратегії. Інновації: колективна монографія / за заг. ред. О. Турко, О. Янкович. Тернопіль: Вектор, 2022. С. 211–237.
2. Грицак Н.Р., Палихата Е.Я., Бартіш С.В. Формування ключових компетентностей учнів засобами підручника української літератури. *Теоретична та дидактична філологія: збірник наукових праць*. 2025. Випуск 39. С.5–18. DOI: <https://doi.org/10.31470/2309-1517-2025-39-5-18>
3. Пометун О. І. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посіб. Київ, 2020. 104 с.
4. Фасоля А.М. Читацька компетентність: що формуємо, що і як перевіряємо й оцінюємо. *Дивослово*. 2017. № 9 (726). С. 8–15.
5. Циганок О.О., Санівський О.М., Андрюшина М. В. STEM-освіта на уроках літератури: особливості впровадження. Наукові інновації та передові технології. Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка». 2024. №1(29). С. 594–606.
6. Яценко Т.О. Розвиток читацької компетентності учнів ліцею у контексті нової парадигми шкільної літературної освіти. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2019. № 3 (326). С. 194–202.

Додаткова література

1. Кизименко О.М. Нестандартні уроки української літератури – вимога сьогодення. Методика викладання української мови в сучасній школі: теорія та практика: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, Україна, 31 березня 2020 року). Харків: Центр прогресивної освіти «Генезум», 2020. С. 127–129.
2. Ковбасенко Ю. І. Нова парадигма літературної освіти в Україні крізь призму SWOT-аналізу. П'яті Волошинські читання «Творча майстерня Ніли Волошиної у перспекції філологічного простору Нової української школи»: Тези доповідей Усеукраїнської науково-практичної конференції. 22–25 червня 2017 року. Миколаїв, 2017. С. 63–67.
3. Масловська Л.Г. Роль нестандартних уроків української мови та літератури у формуванні предметної й ключових компетентностей. *Українська мова і література в школі*. 2018. № 3. С. 44–49.
4. Немченко-Васілінч Т. В. Методика ейдотехніки та її використання на уроках української мови та літератури. *Творча майстерня вчителя*. URL: <https://dorobok.edu.vn.ua/article/view/624>
5. Онлайн-платформа «Iteacher». URL : <https://iteacher.com.ua/training/mediagramotnist-v-movnoliteraturnij-osvitnij-galuzi-3500?inpoint=iteacher.com.ua>
6. Онлайн-платформа «Prometheus». URL : <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediagramotnist-dlya-osvityan/>

7. Радченко Ю.В. Проектна технологія у формування компетентностей на уроках української мови та літератури: діяльнісний аспект. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2020. № 13-15. С.11-16.